

Wałbrzyskie Źródło

TRZECI ROK BEZ PODWYŻEK

W TROSCE O JAKOŚĆ WODY - INWESTYCJE

dziesiątki milionów na wymianę i modernizację sieci wydatek WPWiK » [strona 6](#)

UNIJNE WYMOGI

realizacja Funduszu Spójności przez WZWiK » [strona 5](#)

WAŁBRZYSKIE CENY NA 201 MIEJSCU W KRAJU

najnowszy ranking cen wody i ścieków w kraju » [strona 4](#)

HISTORIA WAŁBRZYSKICH WODOCIĄGÓW C.D.

pierwsza wałbrzyska oczyszczalnia ścieków » [strona 2](#)

Wakacje z wodociągami
Konkurs „Woda
w obiektywie”

szczegóły na str. 7

Historia wałbrzyskich wodociągów c.d.

Pierwsza wałbrzyska oczyszczalnia ścieków

W 1906 roku z inicjatywy Wałbrzycha powstał Związek Kanalizacji Zlewni Pełcznicy, który w ciągu dwóch lat oddał do użytku oczyszczalnię...

Szybki rozwój wałbrzyskich wodociągów komunalnych na początku XX wieku rodził poważny problem, którym było odprowadzanie i oczyszczanie ścieków z terenu miasta, poważnie zagrażających wodzie rzeki Pełcznicy, której jakoś systematycznie pogarszała się (do rzeki zrzucano ścieki miejskie, traktując ją jako kanał ściekowy). Aby temu zaradzić dnia 14 lutego 1906 roku została podjęta przez władze lokalne uchwała o po-

wołaniu do życia Związku Kanalizacji Zlewni Pełcznicy „Der Kanalverband für das Laisebachgebiet”. Związek założony przez gminę miejską Wałbrzych oraz gminy: Stary Zdrój (Altwasser), Podgórze (Dittersbach), Górny Wałbrzych (Oberwaldenburg), Sobięciny Dolny (Nieder Hermsdorf), Biały Kamień (Weißstein) oraz kolonię Piaskowa Góra (Sandberg) miał za zadanie uruchomienie i nadzorowanie pracy systemu kanalizacji dla odprowadzenia i oczyszczania ścieków przemysłowych oraz z gospodarstw domowych. Już 10 grudnia 1908 roku oddano do użytku oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną przy obecnej ul. Piotrowskiego w Wałbrzychu wraz z siecią kanalizacji sanitarnej. Koszt inwestycji wyniósł ogółem 1.773.334 marek, z czego budowa oczyszczalni łącznie z nabyciem gruntu kosztowała 309.927 marek. Ilość ścieków dopływających na oczyszczalnię wynosiła średnio 4000m³/dobę.

Nowa oczyszczalnia składała się z części mechanicznej w postaci krat obsługiwanych ręcznie, piaskownika i osadników o przepływie poziomym

oraz części biologicznej w postaci złóż zraszanych i osadników wtórnych. Oczyszczalnię wielokrotnie modernizowano i rozbudowywano. Pierwsza poważna inwestycja miała miejsce około roku 1925. Stare osadniki wykorzystano wtedy jako fundamenty dla nowych osadników oraz komór wydzielonej fermentacji. Przebudowana oczyszczalnia wyposażona została m.in. we własną siłownię, wykorzystującą jako źródło energii otrzymany w wyniku fermentacji osadów gaz-metan oraz kotłownię opalaną gazem, która ogrzewała komory wydzielonej fermentacji i budynki położone na terenie oczyszczalni.

W dniu 3 października 1926r. komisja państwowa dokonała oględzin oczyszczalni. Z powodu stale rosnącej liczby mieszkańców jej przepustowość okazała się zbyt mała, a niemożliwa niestety była jej rozbudowa ze względu na warunki terenowe. Rozważano wówczas przeniesienie oczyszczalni do Świebodzic-Cierni lub w drugim wariantcie – w okolice Mokrzyszowa. Wybrano wariant pierwszy, przeprowadzono pierwszy etap inwestycji (budowa kolektora ściekowego), nie-

stety z nieznanymi przyczynami zaniechano prac nad budową nowej oczyszczalni, ograniczając się do niewielkiej modernizacji dotychczasowej.

Kolejne przedsięwzięcia modernizacyjne na oczyszczalni wykonano już po wojnie w latach 1966-1970. Krótko ręcznie zastąpiono mechanicznymi, złoża zraszane - splukiwanymi, wybudowano pompownię recyrkulacyjną, wyremontowano przewody i kanały technologiczne, wymieniono agregaty pompowe i dmuchawy.

Aktualnie oczyszczalnia jest wyłączona z użytku. Dopływ ścieków wyłączono w listopadzie 2009. Cały ciężar oczyszczania ścieków z Wałbrzycha, Szczawna-Zdrój, Świebodzic i w niewielkim stopniu z terenu gminy Boguszów-Gorce (tzw. Krakowskie Osiedle w dzielnicy Kuźnice Świdnickie) spoczywa na oczyszczalni w Cierniach, wybudowanej już w latach powojennych. Na terenie dawnej oczyszczalni mieszczą się niektóre działy przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

Obecnie trwa procedura wpisania niektórych obiektów dawnej oczyszczalni do rejestru i ewidencji zabytków. ■

Trzeci rok bez podwyżek

wywiad z Prezesem Piotrem Głębem

Panie Prezesie, po raz trzeci z rzędu, tuż przed wakacjami, wałbrzyskie wodociągi mają dobre wieści dla mieszkańców Wałbrzycha i okolic. Nie będzie podwyżek cen za wodę i ścieki?

W roku bieżącym, tak jak i w poprzednich dwóch latach, ceny wody i ścieków pozostają bez zmian. Tę bardzo dobrą wiadomość mogę przekazać z prawdziwą przyjemnością, tym bardziej, że nasze plany inwestycyjne, które prowadzimy konsekwentnie od kilku lat, nie tylko, że nie są zagrożone, to jeszcze nabierają większego tempa i już dzisiaj wybiegamy planami w przyszłość. Tak więc za wodę i ścieki płacimy tyle samo co w chwili obecnej do końca lipca 2011 r.

Pomimo braku podwyżek cen, nie rezygnujecie z planów inwestycyjnych?

Nie tylko nie rezygnujemy, ale jak wcześniej wspomniałem planujemy dalsze lata z inwestycjami. Przypomnę, że za 2009 r. i 2010 r. wydamy na wymianę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej grubo ponad 22 miliony złotych. Już dzisiaj zakładamy, że przyszły 2011 rok, będzie na tym samym poziomie, a być może nawet wyższym.

Dlaczego te inwestycje są tak ważne i czym kierujecie się planując prace modernizacyjne?

Jest kilka przesłanek, które decydują o tym, że jesteśmy zmuszeni inwestować, modernizować i remontować nasze sieci. W roku bieżącym obchodzimy 110 – lecie wałbrzyskich wodociągów, ten szczególnie moment przypomina nam, że w sztafecie pokoleń, przypadło nam kontynuować dzieło zapoczątkowane przed ponad wiekiem przez mieszkańców miasta. To właśnie dzięki ich wyobraźni i odpowiedzialnym decyzjom oraz działaniom, nasze miasto i okolice ma dobry system gospodarki wodno-ściekowej. Wiemy, że niektóre odcinki sieci mają ponad sto lat. Przez dziesięciolecie miasto się rozwijało, nie zawsze te zmiany miały dobry wpływ na nasze sieci, choćby fakt eksploatacji złóż węgla. Mieszkamy na niewątpliwie pięknym terenie, ale pod względem wodociągowym, niezwykle wymaga-

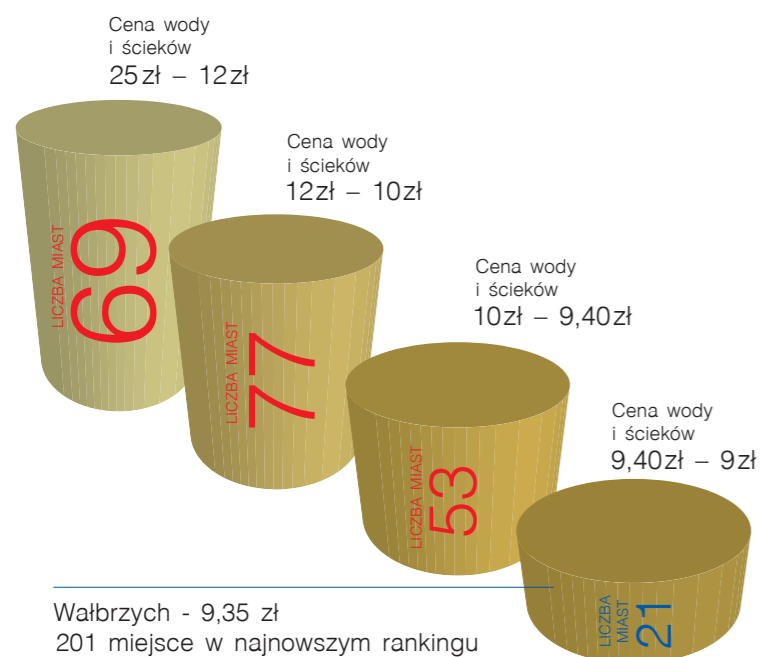
jącym i kosztochłonnym. Mam tu na myśli odległość od ujęć wody, różnice wzniesień, szkody pokopalniane oraz wiek naszej sieci. Dlatego przez ostatnie lata realizujemy szeroko zakrojony plan inwestycyjny, a rok 2009 i 2010 to głównie inwestycje w drogach przeznaczonych do remontu.

Dlaczego różnice wzniesień mają taki wpływ na koszty, czy nie można wykorzystywać natury choćby do grawitacyjnego doprowadzania wody do naszych kranów? I dlaczego stosunkowo często pojawiają się awarie?

Wałbrzych jako jedyne miasto w Polsce (wśród miast mających ponad sto tysięcy mieszkańców) znajduje się w kotlinie na średniej wysokości 450-500 m n.p.m., na dodatek na terenie pokopalnianym. Woda dociera z odległości ponad 20 km poprzez wzniesienia górskie (wysokie koszty energii elektrycznej) i dostarczana jest do miasta. W Polsce są miasta górskie, np. Zakopane, gdzie w przeciwieństwie do Wałbrzycha ujęcia wody znajdują się powyżej zabudowań i woda dostarczana jest mieszkańcom grawitacyjnie. Większa część Polski (ok.75% powierzchni kraju) znajduje się na terenach nizinnych tj. do 200 m n.p.m. (średnia wysokość w kraju 173 m n.p.m.) i tam ciśnienie w rurociągach nie musi być wysokie. W Wałbrzychu aby zapewnić ciągłość dostaw wody dla mieszkańców (zwłaszcza przesyłowych) musi niekiedy osiągać nawet kilkanaście atmosfer. To powoduje, że awaryjność rurociągów jest większa, aniżeli w innych rejonach kraju. ■

Najnowszy ranking cen wody i ścieków w Polsce

Dlaczego są różne ceny?

* Szczegółowy ranking w internecie na www.wpwik.pl

	Gmina	Data obowiązywania taryfy		Średnia cena wody i ścieków
		Od	Do	
1	Czarny Dunajec (małopolskie)	1.01.2010	31.12.2010	23,34 zł
2	Suszec (śląskie)	1.05.2009	31.04.2010	23,07 zł
3	Kalwaria Zebrzydowska (małopolskie)	1.01.2010	31.12.2010	20,42 zł
4	Kotla (dolnośląskie)	1.05.2009	30.04.2010	19,88 zł
5	Grzmiąca (zachodniopom.)	1.05.2009	30.04.2010	19,70 zł
6	Łąży (śląskie)	1.01.2009	31.12.2009	19,24 zł
7	Puńców (śląskie - k/Cieszyna)	1.01.2009	31.12.2010	19,17 zł
~				
197	Markłowice (śląskie)	1.04.2009	31.03.2010	9,48 zł
198	Radlin (śląskie)	1.04.2009	31.03.2010	9,48 zł

Poniższe dane pochodzą z przeanalizowania ponad 300 miejscowości w Polsce, zaktualizowane na dzień 17 czerwca 2010 r. Uporządkowano ranking dla 220 miejscowości. Przypomnijmy, że w Polsce działa ponad 750 przedsiębiorstw branżowych. Baza danych jest wciąż aktualizowana za pomocą informacji zamieszczanych w internecie. Już dzisiaj można założyć, że w miarę pozyskiwania danych z kolejnych miejscowości, nasze miejsce w rankingu będzie się w dalszym ciągu obniżało.

Istotny wpływ na kształtowanie cen wody i ścieków ma kilka przesłanek, oto kilka z nich:

- Warunki geograficzne (teren górzysty):
  - dostarczanie wody pod dużym ciśnieniem – woda droższa
  - dostarczanie wody grawitacyjnie – woda tańsza
- Warunki hydrogeologiczne:
  - odległe ujęcia wody i daleki jej przesył – woda droższa
  - bliskość ujęć wody i krótka odległość dostawy – woda tańsza
- Warunki lokalne:
  - teren kopalniany i pokopalniany (częstsze awarie) – woda droższa
- Inwestycje i modernizacje:
  - budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych – woda i ścieki droższe
  - brak dużych inwestycji i amortyzacja na stabilnym poziomie – woda i ścieki tańsze
- Okres obowiązywania taryf – Taryfy obowiązują zwykle przez okres jednego roku (nie musi to być rok kalendarzowy), a okresy te są różne w poszczególnych taryfach. W danym okresie jedne taryfy mogą być tuż przed zmianą, inne tuż po zmianie – ich porównanie może dotyczyć bardzo zróżnicowanych okresów. ■

199	Żory (śląskie)	1.04.2010	31.03.2011	9,42 zł
200	Zielona Góra (nie miasto, a gmina)	2.04.2010	1.04.2011	9,39 zł
201	Wałbrzych	1.08.2009	31.07.2011	9,35 zł
202	Hażlach (śląskie)	1.02.2010	31.01.2011	9,34 zł
203	Janowice Wielkie (dolnośląskie)	1.09.2009	31.08.2010	9,34 zł
204	Łubniany (opolskie)	1.01.2010	31.12.2010	9,34 zł
205	Wadowice	1.08.2009	31.07.2010	9,32 zł
206	Świebodzin (lubuskie)	1.01.2010	31.12.2010	9,31 zł
207	Sobibór	1.04.2009	31.03.2010	9,30 zł
208	Góra Kalwaria (mazowieckie)	1.04.2009	31.03.2010	9,29 zł
216	Zabrze	1.01.2010	31.12.2010	9,07 zł
217	Działdowo (gmina - bez miasta - warm. mazurskie)	1.03.2009	28.02.2010	9,07 zł

Wybudowano 112 km sieci kanalizacyjnej, przebudowano bez mała 16 km, rozbudowano i zmodernizowano trzy oczyszczalnie ścieków. Na ten cel wydano ponad 330 milionów złotych.

Cywilizacyjny skok - inwestycje WZWiK dla nas i kolejnych pokoleń

To pierwsza tak znacząca inwestycja w powojennej historii Wałbrzycha. Prawdziwy skok cywilizacyjny.

Inwestycje prowadzone przez Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji będą służyły następnym pokoleniom. Nie bez znaczenia jest fakt, że dzięki tym działaniom chronimy naturalne środowisko. Przypomnijmy, pozyskane pieniądze przez WZWiK z funduszu spójności, pozwoliły na przeprowadzenie niezwy-

kłe skomplikowanego procesu inwestycyjnego na terenie Wałbrzycha, Szczawna-Zdroju, Świebodzic, Boguszowa-Gorc, Walimia, Głuszycy i Jedliny-Zdrój.

Po zakończonym okresie zgłaszania ewentualnych wad, nastąpi wpięcie posesji do nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej. Na ten moment wielu właścicieli czeka z niecierpliwością. Już wkrótce ich oczekiwania zostaną za-

spokojone. Wałbrzyska inwestycja odpowiada restrykcyjnym wymogom unijnym, które zostały nałożone na nasz kraj w chwili wejścia do struktur UE. W myśl tych przepisów do 2015 r. gospodarka wodno – ściekowa w kraju musi być uregulowana zgodnie z wytycznymi z Brukseli. W przeciwnym razie zostaną nałożone bardzo wysokie kary finansowe. Wałbrzych do tego egzaminu przygotowuje się na piątkę. ■

Wodociągowe inwestycje za ponad 22 miliony złotych

mknęła się wykonaniem w 100% modernizacji i remontów oraz w 92% inwestycji. Zadania, które nie zostały wykonane w 2009 roku, są realizowane w roku 2010.

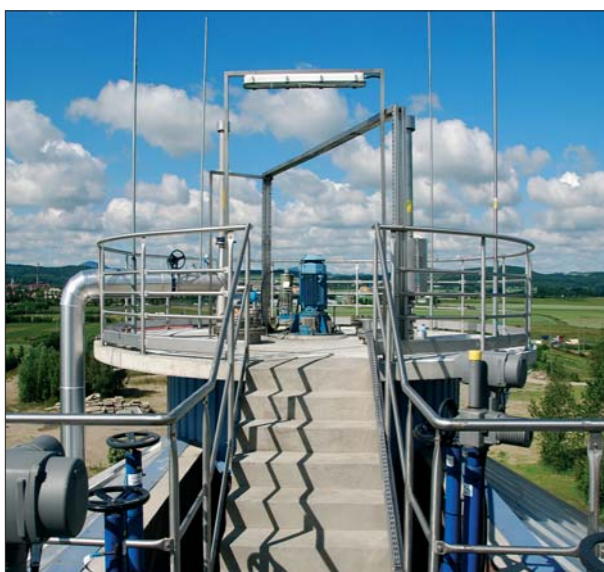
2010 rok – prawie 14 milionów złotych

W roku bieżącym, tak jak i w poprzednim, w głównej mierze prace polegające na wymianie i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, będą się odbywały w drogach przeznaczonych do remontu. Ale nie tylko. Będą prowadzone prace w miejscach największej awaryjności sieci oraz inwestycje w poszczególnych gminach. I tak w 2010 roku trwają na różnym poziomie zaawansowania prace między innymi w Wałbrzychu (ulice: 11 listopada, 1 maja, Kosteckiego, Długa, Broniewskiego, Rynek, pl. Kościelny, pl. Teatralny), Szczawnie-Zdroju, Walimiu, Jedlinie-Zdroju i Boguszowie-Gorcach. ■

2009 rok – ponad 8 milionów złotych

Prace w 2009 roku skoncentrowane były przede wszystkim na wymianie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych w drogach, np. na terenie Wałbrzycha – w ul. Andersa, w Szczawnie-Zdroju – w ul. Kolejowej, w Jedlinie-Zdroju – w ul. Chałubińskiego, Piastowskiej,

Cmentarnej, Lipowej, Sienkiewicza, w Boguszowie – Gorcach w ul. Dworcowej, w Głuszycy – w ul. Górnej, Piastowskiej, 11 listopada i Ogrodowej. Wszystkie te wymienione ulice zarządcy i gminy wyznaczyły do kapitalnych remontów i przebudowy w ramach napraw dróg wojewódzkich. Warto zaznaczyć, że realizacja planu przedsięwzięć w roku 2009 za-

W darze powodzianom

Wałbrzyska Spółka włączyła się w pomoc powodzianom. Wśród chętnych pracowników dokonano zbiórki różnych potrzebnych rzeczy.

W wyniku przeprowadzonej akcji, Zarząd Spółki oraz pracownicy przekazali na rzecz powodzian z gminy Łubnice w woj. Świętokrzyskim za pośrednictwem wolontariuszy zebrane artykuły i odzież. Wśród przekazanych darów znalazły się między innymi: buty rybackie, gumowce, rękawice, woda mineralna, mydła, worki na śmieci, kremy do rąk, środki czyszczące i dezynfekujące, wiadra, proszki do prania, płyny antybakteryjne i wiele innych potrzebnych artykułów.

16 i 17 czerwca 2010 r. grupa 30 wolontariuszy, składająca się z wałbrzyskiej

młodzieży pracowała ofiarnie przy usuwaniu skutków powodzi w gminie Łubnice. Wałbrzyskie Wodociągi reprezentował wiceprezes Tomasz Senyk. Pani wójt wyznaczyła budynek szkolny oraz osiem domów, które najbardziej ucierpiały podczas powo-

dzi. Właściciele nie kryli wzruszenia i radości z dodatkowych rąk do pracy. Wyniesiono wszystko z budynków, większość rzeczy niestety nie nadawała się już do użytku. Sprzątano obejście i wnętrza. Prace trwały od rana do późnych godzin wieczornych. ■

Wakacje z wodociągami Konkurs „Woda w obiektywie”

Zrób fotografię, która będzie ilustrować wodę. Nie ma ograniczeń, niech zadziała wyobraźnia. Gdziekolwiek będziesz spędzać wakacje, daleko w świecie czy też w kraju lub w miejscu zamieszkania. Woda jest wszę-

dzie, możesz ją fotografować według własnego uznania, na basenie, nad jeziorem, morzem albo oceanem. Ale również w fontannie, rzece czy też podczas ulewnego deszczu. Nie ma ograniczeń. Zrób fotografię i wyślij ją

nam do końca wakacji. Rozwiązanie konkursu we wrześniu. Zachęcamy dzieci, młodzież i dorosłych. Cenne nagrody, nowoczesne aparaty fotograficzne. Szczegóły oraz regulamin na naszej stronie www.wpwik.pl. ■

„Mała Woda” konkurs rozstrzygnięty

Z okazji 110-lecia wałbrzyskich wodociągów zaprezentowano wystawę w muzeum poświęconą historii wodociągowania Wałbrzycha i okolic. Równolegle odbywał się konkurs „Mała Woda”. Wszyscy zwiedzający (a było ich około jednego tysiąca) mogli wrzucać kupony z prawidłową odpowiedzią. Spośród kilkuset prawidłowo udzielonych odpowiedzi rozlosowano cenne nagrody. ■

co	gdzie	kto
<ul style="list-style-type: none"> informacje na temat zawierania umów podawanie stanów wodomierzy informacje ogólne ceny usług, stawki, taryfy 	Sekcja Informacji i Umów w Centrum Obsługi Klienta, Al. Wyzwolenia 37 w Wałbrzychu	Sapieja Marzena Storc Aleksander Uszyńska Agata 074-64-88-175
<ul style="list-style-type: none"> telefoniczne zgłoszenie reklamacji lub skargi ceny usług, stawki, taryfy informacje ogólne podawanie stanów wodomierzy wystawianie na miejscu faktur i duplikatów faktur na wniosek odbiorcy 	„Wyjaśnia w sprawie wystawionych faktur” Centrum Obsługi Klienta, Al. Wyzwolenia 37 w Wałbrzychu	074-64-88-152
<ul style="list-style-type: none"> warunki techniczne przyłączenia przyłącza wodociągowe i kanalizacji sanitarnej ceny usług, stawki, taryfy informacje ogólne 	Dział Technicznej Obsługi Klienta Centrum Obsługi Klienta, Al. Wyzwolenia 37 w Wałbrzychu	Kaszubski Jerzy (kierownik) 074-64-88-172 Liśkiewicz Julian Szyniszewska Gabriela 074-64-88-114
<ul style="list-style-type: none"> informacje dotyczące oferowanych usług informacje dotyczące faktur, obciążeń, zużycia wody ceny usług, stawki, taryfy reklamacje w sprawie faktur za dostarczenie wody i odbiór ścieków 	Dział Sprzedaży w Centrum Obsługi Klienta, Al. Wyzwolenia 37 w Wałbrzychu	Ewa Domalewska (kierownik) 074-64-88-115 Łaska Iwona Nykowski Rafał Stasiacek Monika Wzgarda Grzegorz Zagańczyk Anna 074-64-88-130 Kasprzyk Ewa Kowalska Agnieszka Nowak Krystyna Sadzik Teresa 074-64-88-146
<ul style="list-style-type: none"> informacja o zadłużeniu, ugody, rozkładanie na raty, odcinka dostaw wody i odbioru ścieków z powodu zadłużenia, informacja o sprawach sądowych i komorniczych. 	Dział Windykacji w Centrum Obsługi Klienta, Al. Wyzwolenia 37 w Wałbrzychu	Senyk Helena (kierownik) 074-64-88-166 074-64-88-128 Jurkiewicz Włodzimierz Szczepanik Jacek 074-64-88-174 Łobodycz-Parys Marta 074-64-88-167 Bagrowski Roman 074-64-88-181
<ul style="list-style-type: none"> skargi i wnioski w sprawie Centrum Obsługi Klienta 	Kierownik Centrum Obsługi Klienta, Al. Wyzwolenia 37 w Wałbrzychu	Roman Cinciała 074-64-88-171

Centrum Obsługi Klienta otwarte jest od poniedziałku do piątku od 7-15, we wtorki od 7-17.

